

۱۴۱۲۹۷۸

تذکره

داستان کتباد و کیکاووس

بر اساس نسخه فلورانس تصحیح دکتر جوینی

نویسندگان: امین الله بخشی مشکول، سید هاشم خلخالی، محمد
زارعی، ثریا آذر براه کیوی، ژاله کریمی کیوی، روح حسینی فرد،
صغری سعیدی و الهام صمیمی هشتین

عنوان: داستان کیکاووس و کیکاووس

نویسنده: امین اله بخشی مشکول و همکاران

ناشر: انتشارات لیما

مشخصات ظاهری: ۳۹۸ صفحه

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۷

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۹۲-۷-۸

- عنوان و نام پدیدآور : داستان کیکاووس و کیکاووس بر اساس نسخه فلورانس تصحیح دکتر جمعی نویسندگان امین اله بخشی مشکول... [و دیگران].
- مشخصات نشر : تهران نشر لیما، ۱۳۹۷.
- مشخصات ظاهری : ۳۹۸ ص.
- شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۹۲-۷-۸.
- وضعیت فهرست نویسی : فیا
- یادداشت : نویسندگان امین اله بخشی مشکول، ژاله کریمی کیوی، الهام صمیمی هنجین، سیدهاشم خلخالی، ریا آذر برامکیوی.
- موضوع : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. - هنام. پادشاهی کیکاووس -- نقد و تفسیر
- موضوع : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. - هنام. کیکاووس -- نقد و تفسیر
- موضوع : Ferdowsi, Abolqasem. Shahnameh. Kaikavus -- Criticism and interpretation
- موضوع : شعر فارسی -- قرن ۴ ق. -- تاریخ و نقد
- موضوع : Persian poetry -- History and criticism -- 10th century
- شناسه افزوده : بخشی مشکول، امین اله، ۱۳۴۳ -
- شناسه افزوده : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. - شاهنامه. پادشاهی کیکاووس. شرح
- شناسه افزوده : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. - شاهنامه. کیکاووس. شرح
- شناسه افزوده : Ferdowsi, Abolqasem. Shahnameh. Kaikavus. Commentaries
- رده بندی کنگره : PIR۴۶۹۶/۵۲۴ ۱۳۹۷
- رده بندی دیویی : ۲۱/۱۸۸
- شماره کتابشناسی ملی : ۵۲۶۳۸۵۴

« هر چه دارم ز یمن صحبت اوست »
او همان شهسوار حادثه جوست
گر چه با صد شغاد رو در روست
کی خیالش ز زاغ بیهده گوست؟
مرد مردان و شیر بی آهوست
که هماها به زیر سایه اوست
فیض آن ماهروی سلسله موسست

«محمدعلی اسلامی ندوشن»

آب فردوس — ی بزرگ به جوست
از پس قرنهای حادثه خیز
رستم ملک معنیش خوانم
آن که سیمرغ کوه گفتار است
پیر ایران و جاودانه جوان
نازم آن « سرو گشن سایه فکن »
آن شب چون شبه که تافت چو روز

پیشگفتار

بنام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه بر نگذرد

کتابی را که اکنون خوانند، گراش د پیش رو دارد، شرح و تحلیل دو داستان از داستانهای بهین نامه باستان، می کتاب گرانسنگ شاهنامه فردوسی است که افق های نوینی را به روی خواننده می گشاید.

برای آن که جوانان و دانشجویان که از سر روزهای واقعی این دیارند چراغی فرا راهشان باشد تا بهتر و سریع تر بتوانند با مسأله آثار گذشتگان و نیاکان خود انس بگیرند و آشنا شوند چاره ای جز این نیست که اصل قلم بدست گیرند و گزیده به گزیده و قدم به قدم این آثار را به سخن گشایند و دارند و دشواریهای آنها را شرح و تفسیر نمایند. مراد ما از نگارش این رساله پاسخی است به این نیاز اساسی.

دو داستان کيقباد و کیکاووس از داستانهایی است که اخیراً جزء منابع درسی و امتحانی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد است بر اساس نسخه فلورانس که توسط دکتر عزیزا... جوینی استاد محترم دانشگاه تهران تصحیح گردیده است اما حجم زیاد کتاب و قیمت بالای آن باعث شده است که دسترسی به

این کتاب برای دانشجویان ذینفع قدری مشکل نماید. اینجانب با توجه به این نیاز اساسی و با توجه به اینکه سالیان پیش بخشی از داستانهای شاهنامه را پیش استاد و شاهنامه شناس بزرگ دکتر میر جلال الدین کزازی - که عمرش دراز باد - آموختم، تصمیم گرفتم که این دو داستان را بر مبنای نقد اسطوره گراییانه Myth criticism و نظریه انواع ادبی Literary genres شرح و تحلیل نمایم.

گرچه به مخاطب این مجموعه در درجه نخست جوآنند یعنی همه دانشجویانی که به دلیل مشغله های زندگی دسترسی به استاد و فرصت حضور در کلاس را ندارند، اسلوب ساده ای که در نگارش این اثر به کار گرفته شده است آن را برای همگان قابل استفاده کرده است.

نگارش این مجموعه است بسیار از عمر گرانیامه مرا به خود مشغول کرد، اما چه باک! نخستین بختیار که نصیب هر شاهنامه خوان می گردد این است که عمر آدمی هدر نمی رود، زیرا در شاهنامه سخن از آرمان شهری است که در هیچ اثری غیر از شاهنامه نمی توان در آن راغ گرفت.

با اینهمه هنوز سخنان ناگفته درباره شاهنامه فراوان است و علی رغم گذشت ده قرن یعنی هزار و اندی سال از عمر پر بار و درخت دانش و پر شاخسار فردوسی جهان نتوانسته است حق مطلب را درباره شایستگی های فردوسی ادا کند و باید همچنان منتظر فرصت ها و لحظه ها بود تا دیدار آینده شاهنامه پژوهان چه ارمغانی را می توانند به بشریت اهدا کنند. اما نویسنده همچنان مردد است که آیا جهان به او حق خواهد داد که در گرما گرم گفتگوی تمدتها این اثر جاویدان را "روح ملت ها" بنامد یا نه؟ اگر نویسنده حق به جانب باشد پس فردوسی بزرگترین منادی صلح و آزادی در جهان است.

از اینکه نگارنده این سطور به دلایل متعدد از جمله پر حجم شدن کتاب و لحاظ نمودن جانب اختصار و رعایت حوصله خواننده جوان امروزی و در نظر گرفتن جنبهٔ درسی و آموزشی اثر نتوانسته است مقدمه‌یی مبسوط و طولانی بنگارد همواره حالت غبن دارد. اگر بیم خروج از عرف پیشگفتار نویسی که لازمه آن مختصر گویی است نبود دوست داشتم که ساعت‌هایی از اوقات خود را به گفتگوی استاد توس اختصاص دهم و شادی‌ها و غم‌ها و گریه‌ها و خنده‌ها را از لابلای هر صفحه شاهنامه با خوانندگان در میان گذارم زیرا به هنگام خواندن متن این داستانها و کتاب بزرگ شاهنامه حالت‌های گونه‌گونی به من دست می‌داد، گاهی شاد می‌شدم و زمانی غم روی می‌آورد و حالتی می‌رفت و تغییر می‌کرد. از آن داستانها روی می‌نمود و شور و حماسه‌ای جلوه‌گر می‌شد که الان از وصف آن همه عاجزم.

گرچه راه دراز است، جادهٔ با است و دانشجویان می‌توانند به عنوان تمرین کلی و کارهای تحقیقی موضوعات را از شاهنامه برگزینند و پیرامون آن تحقیق نمایند. تنوع موضوع در شاهنامه فراوان است مثلاً می‌توانند هفت خوان رستم را با هفت خوان اسفندیار مقایسه و تطبیق نمایند. شخصیت‌های این بخش از داستان‌ها را معرفی کنند.

شب‌های فردوسی را با شب‌های دیگر شاعران مثلاً سامی بسنجند. براعت استهلال‌های داستانهای فردوسی را بررسی کنند. آیا جنگ‌هایایی که فردوسی از آنها سخن گفته است و پوشش پهلوانان و اسب‌ها، مربوط به عصر فردوسی است یا به عصر پیش از فردوسی و مثلاً مربوط به عصر ساسانیان است؟ یا عناصر داستان‌سرایان در داستانهای ایرانی چه همانندی با عناصر داستان‌سرایان در داستانهای سامی دارد؟ داستان به آسمان رفتن کیکاووس با کدامیک از داستانهای سامی قابل قیاس است؟

به هر تقدیر نگارنده با همه کوشش و دقتی که در شرح این رساله مبذول نمود مدعی نیست که کار او از هر حیث خالی از کاستی هاست و چه بسا که امکان دارد ضعف ها و نقص هایی که لازمه ضعف و نقص انسانی نویسنده است به آن راه یافته باشد و بر خواننده جوان است که اگر به کار نویسنده با دیده رضا نگر است این گونه ضعف ها و کاستی ها را یاد آورد تا نویسنده در نشرهای بعدی در اصلاح آن بکوشد.

جبار حریر است و گر پرنیان به ناچار خشوش بود در میان

امین ... بخشی مشکول

تهران - مرداد ماه یک هزار و سیصد و نود و هفت

پست الکترونیکی مؤلف : aminbakhshian@yahoo.com